

TOVERI

Länne suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

FOLMIFUSKUNTA:
W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, A. N. KOSKELA, K. E. HEIKKINEN

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workers Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per men. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:

For 1 year \$3.75; For 6 Months \$2.00; For 3 Months \$1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta \$6.50; 6 kuukautta \$3.50.

Ilmestysmaksu 40c palstatumalla. Kuoimen-ilmotukset \$1.50 kerta ja muistovärsyllä \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajuhaute- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Selovast-ilmotukset seuraavan hirtaluettelon mukaan palstatumalla: 1 v. 20c, 1/2 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisista ilmoituksista tulee rahaa seurata mukana. Englaanninkielestä suomenkieleen kääntäminen.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa.
Telefoni: konttori 365, tolm. 832.

Oregonin äänestäjille

Pari päivää sitte julkaisimme ne äänestysesitykset, jotka tulevat esille ensin kunnallisten päivänä toimeenpannaisissa vaaleissa. Osa niistä ei ole suurestakaan merkitykseltä, ovatpahan vain sellaisia tavallisia porvarillisten lakiseppien puoskaroinnina näytteitä, mutta osa on mitä pahinta lajia ja siksi olisivat ne äänestettävät alas suurella äänen enemmistöllä.

Vaarallisin nykyisissä oloissa on esitys kuuden miljoonan dollarin luovuttamisesta teiden rakennuksiin.

Luonnollisesti on varsinkin jokainen maanviljelijä kunnollisten teiden rakentamisen kannalla, mutta tämän bondilainen kautta eivät maanviljelijät tulekaan saamaan teitä korjatuksi, vaan kulutetaan summa autotehtailijain ja huviteitä tarvitsevien määrästysten mukaan. Kysymys on jo suunnittelujen valitsemisen päälystämistä kovalla päällyksellä. Sementtiruutu ja autotehtailijat tekevät kaikkensa saadakseen Oregonin veronmaksajilta irti tämän kuusi miljoonaa dollaria, mutta äänestäjiä ei pitäisi sitä niille antaa.

Kun tarkastaa sitä tapaa, millä esim. kuuluisa Columbia-maantie on rakennettu ja miten se tulee linja on suunniteltu, niin ei tule muuhun käsitykseen kuin siihen, että maanviljelijäseutu on tahallisesti kartettu, jotta huvijajelijain vaatimukset olisivat tulleet mahdollisimman tarkoin tyydytetyiksi. Suunnattomilla kustannuksilla on te laitettu kulkemaan pitkin Columbian rannikkoa, vaikka siihen on täytynyt hakata pitkiä tunnelleita ja sitte vielä laittaa sievät ikkunat tunnelien syyriin, jotta rullonussu olisi mahdollisimman täydellinen.

Tietyt olisi pitänyt viedä maanviljelijäseutujen kautta, mutta kaunis Columbia olisi silloin jäänyt autoilijain näköpiiriin ulkopuolelle.

Mutta tiet tullaan edelleenkin rakentamaan tähänastisen suunnitelman mukaan jos veronmaksajat vain antavat varoja siihen. Tieverojen kieltäminen siksi kunnese valtion maantehallitus näkee hyväksi ottaa maanviljelijäin tarpeetkin lukuun, on ehdoton välttämättömyys, ja siksi me kehoitamme jokaista äänestäjää äänestämään bondilaineisyyttä vastaan, elleivät tahdo antautua autotehtailijain ja sementtiruutujen elättäjiksi.

Toinen vaarallinen esitys on se, jossa tehdään kaikki perustuslakimuutokset voimattomiksi, elleivät ne ole sopusoinnussa perustuslain jokaisen kohdan kanssa. Pintapuolisesti ajateltuna saattaa kylläkin näyttää siltä, että muutos onkin paikallaan, koska perustuslain täytyy olla samanhenkinen kauttaaltaan. Mutta siitä ei olekaan kysymys, vaan siitä että ylioikeuden tuomareille annettaisiin valta päättää, milloin mikin tehty esitys on perustuslain hengen mukainen, milloin

ristiritäinen, ja kokemus on osoittanut, että ylioikeudet eivät vahingossakaan hyväksy sellaisia perustuslakimuutosta, joka on riistälajukaan etujen kanssa ristiriitainen. Jos esitys siis läpäisee, tekee se perustuslain muuttamisen työväestön etujen mukaisesti mahdolliseksi, sillä muutokset voidaan selittää tavalla tai toisella aina ristiriitaiseksi perustuslain jonkun toisen pykälän kanssa. Sellaisen vallan antaminen ylioikeudelle merkitsisi sen suurin asettamista kansanvaltuutetuille, — sillekin raajarikolle mitä siitä enää on jäljellä.

Äänestäkää edellisessä selostuksessa antamiemme ohjeitten mukaan, niin äänestätte omien etujenne mukaan.

Puoskarien toimia

Non-partisan liiton toimitsijat selittävät miten liiton voitot kiihtyy tasaisesti ja miten liiton kaikesta päättään tulee saavuttamaan voiton tulovissa vaaleissa ainakin kummassakin Dakotassa, Minnesotassa ja Montanassa. Ja arvellaanpa paikoin että se tulee saavuttamaan huomattavan jalansijan useissa muissakin valtioissa, miltei kautta koko lännen. Äskettäin kokouksessa sosialistipuolueen komitean jäsenien olivat useat edustajat sitä mieltä, että sosialistipuolueen taistelu liittoa vastaan on turhaa ja siksi heidän mielestään olisi annettava kannatus nonpartisanisteille.

Tällaiseen tavallaan toivotto muuteen vaipuneista täytyy sanoa, että he tuntevat tavottoman pintapuolisesti sekä sosialistista liikettä, että nonpartisan liikettä. Saattaa olla, että joitakin vaistomaisesti sosialistipuolueen listalla äänestäneitä äänestäjiä saadaan narratuksi äänestämään non-partisan puolueen listalle, mutta sellaiset äänestäjät jotka tuntevat yhteiskunnalliset suhteet ja äänestävät periaatteiden puolesta, eivät suinkaan antaudu juoksentelemaan näiden puoskaroinnien perässä, niin ruusuilla kuin ne verhot näyttävätkin, jotka peittävät non-partisan liiton todellisen luokkuluonteon heidän nähtävistään.

Non-partisan liitto ei ole, eikä voi missään tapauksessa olla, palkkatyväestön, eikä yleensä työväestön köyhälistön liikettä; se ei voi edustaa omaisuudettomia eikä niitäkään joilla on nimellisesti jotakin omaisuutta. Se ei voi olla edes luokkaliikettä jonka takana olisi riistettyjen laaja joukko, vaan on se keskiluokan verrattain hyvinvoivan joukon tyytymättömyyden ilmaus sitä kiristystä vastaan joka uhkaa ajaa sen varsinaiseen työväestöön köyhälistöön.

Non-partisan liitto edustaa vain keskiluokkoisten tilanomistajien etuja ja on yhtä vastakkain palkkatyväestön eduille kuin se on vastakkainen suuromistajien eduillekin; se on kuolevan keskiluokan kamppailua taloudellisen kehityksen virtaa vas-

taan, eikä sillä voi olla mitään pysyväisempää maaperää. Sen onnistuminen edellyttäisi takaisin pikkutuotannon palauttamista, siis kehityskulun taannuttamista, ja vaikka se saattaakin tilapäisesti tapahtua, huomataan ennen pitkää, että liike ei olekaan ollenkaan saavuttanut sitä mitä siitä odotettiin, ja silloin se sulautuu johonkin toiseen porvaripuolueeseen samoin kuin ovat tehneet kaikki muutkin tällaisen maanviljelijäin liikkeet.

Vaikkapa kävisi niinkin että non-partisan liitto saisi vallan käsiinsä joissakin valtioissa ja voisi toteuttaa laimladinnallisen ohjelmansa, niin työväestön asemasta ei siitä ollenkaan parantuisi, sillä mistään edistysmielisyiden voitosta ei ole kysymystä silloin kun on kysymys niiden maanviljelijäin voitosta, jotka non-partisan liiton kautta valtaan pyrki-vät.

Liittoa eivät muodosta pienviljelijät, sellaiset joiden ainoana tulolähteenä on oman työvoimansa myynti tuottamisestaan tuotteissa, vaan ne jotka ovat kyllin rikkaita pitääkseen palveluksensa palkatyöläisiksi, teettään sillä suurimman osan työstä maatilallaan ja riistien siten voittoja toisten työstä. Sellaisen valtaansa ei suinkaan merkisis edullisia lakisäädöksiä palkkatyväestölle, eikä edes merkittäviä edullisia lakisäädöksiä maanviljelijöillekään, jotka myyvät suurimman osan omastakin työvoimastaan toiselle varsinaisena palkkatyöväestönä.

Keskiluokan ylempi kerros muodostaa yhteiskunnan taantumuksellisuuden ainekseen, sen joka pyrkii kaikin mokomin pitämään taloudellisen kehityksen alallaan, tuntien ei itse voivansa kohota ylempiä ja koettaen siis estää kilpailijansaakaan pääsemästä edemmäksi. Se on sitä joukkoa joka vieläkin itsepuolustavasti usko "tilaisuuden tasavertaisuuteen", ei siten käsitettyä, että heitä alempana olevat omistamattomat voisivat kohota heidän tasolleen, vaan että heille riittäisi mahdollisuuksia pysytellä tasaarvoisena keskenään; kukaan he vain saisivat estetyksi rautatieyhtiöt ja muut trustit määrättelevästä tuotteiden hinnoista, niin heillä ei olisi mitään vastaan tätä yhteiskuntaa.

Tällaisen ainekseen kanssa ei palkkatyväestöllä, eikä koko laajalla työväestöllä köyhälistöllä ole mitään yhteistä, lukuunottamatta sitä, että jos ne jotka nyt pyrkivät non-partisan liikkeeseen avulla saamaan yhteiskunnan kontrollin käsiinsä, huomavat toimintansa mahdottomuuden ja liittyvät yhdessä varsinaisen köyhälistön kanssa kumoamaan koko yhteiskuntajärjestelmää, tunnustaan luokkastaisteluun koko yhteiskunnan laajuisena liikkeenä ja kahden luokan välisenä taisteluna vallasta, luopuvat omasta liikkeestään ja liittyvät meihin.

Kaikkien kiertoteiden ja pettymysten kautta täytyy niidenkin tulla lopulta samaan joukkoon työväestön köyhälistön kanssa, sillä alati keskittyvä pääomien haltivalla kyllä huolehtii siitä, että luokkasuhteet selvenevät. Mitä syytä olisikaan siis meillä, jotka tunnemme luokkamme ja tiedämme mihin yhteiskunnallinen kehitys lopullisesti johtaa, mennä pois varsinaisilta raitteiltamme joillekin kiertoteille.

Saattaa olla, kuten sanottu, että osa puolueemme kannattajista eksyy, mutta se ei ollenkaan edellytä, että meidän pitäisi päästää koko puolue sellaisenaan harhateille.

— Työläinen, ellet ole vielä yhtynyt järjestösi, niin yhdy viivyttelämättä. Joukkosi kutsuu sinua, järjestösi on sinua vailla ja etusi eivät tule ajetuksi muuten kuin liittymällä järjestösi.

Millä varoilla sotaa käydään?

Nyt kun sota on käynnissä ja kaikkialla vallitsevat "sotahänet", lienee mielenkiintoista tarkastaa, millä varoilla sotaa käydään. Niilläkö jotka kootaan korotetuissa elintarpeitten hinnoissa vai muulla tavalla kootuilla?

Eikä tarvitsekaan pitkiä selostuksia päästäksemme selville siitä että varsinaisia sotakuluja ei maksa nykyinen sukupolvi, vaan seuraavat, lukemattomat seuraavat sukupolvet.

Elintarvekontrollit selittävät hintojen kohonneen sodan takia, mutta eivät voi kuitenkaan osottaa mitään todisteita siitä, että ne olisivat kohonneet siksi, että korkeista hinnoista kootaisi sotakulut. Eihän hallituksella ole vielä mitään muuta sotavarojen kokoamisuuhtelmaa kuin sotalain. Luonnollisesti tullaan asettamaan jälleen sotavero erinäisille tuotteille, mutta jos odotamme että keinotellijät maksavat sen veron kohottamatta hintoja silloin kun vero asetetaan, tulemme pettymään, sillä hinnat tulevat silloin kohoamaan suhteellisesti vieläkin enemmän kuin sotaverot edellyttäisivät.

Jos sotakuluja ei asetettaisi tulevien sukupolvien kannettavaksi, niin sodan käynti olisi mahdoton, sillä kaikkien sotakulujen maksaminen sitä mukaa kuin sota käydään, kottoutaisi elintarpeet niin huokeasti hinnoissa, että työväestön olisi pakko panna vastaan.

Tietysti voitaisi sotaa käydä sitenkin, että sen kulut eivät nousisi niin korkeiksi kuin ne nousivat, mutta sotaahan käydään voittojen takia. Tunnettuaahan on, miten esim. Englannin sotatarvetehtailijat saavat 3,800 prosenttiakin voittoja, ja tällaisista asetehtaitten voitot ovat samoin olleet suunnattomat.

Allaolevasta taulukosta, joka osoittaa muutamien tällalaisten teollisuuslaitosten liiketulojen kasvamista neljän viimeisen vuoden ajalla, käy selvälle mielenkiintoisia seikkoja. Se muodostaa perusteen niille korotetuille hinnoille, joita nykyisin saamme maksaa kaikesta. Ja kun otamme huomioon, että näiden yhtiöiden voitot eivät mene sotakassaan, vaan osakkeenomistajille liikevoitoina, niin käsittämättä miksi sotakulut jäävät tulevien sukupolvien maksettaviksi.

	1916	1915	1914	1913
American Can. Co.	7,982,982	5,029,273	2,916,329	4,376,173
Am. Smltg. & Refg.	23,252,248	14,402,732	9,271,656	9,756,540
Am. Hide & Leather	1,643,266	959,974	107,205	475,518
Am. Beet Sugar Co.	2,445,189	1,424,654	452,074	881,655
Am. Locomotive Co.	10,769,429	1,491,980	2,076,127	6,185,306
Am. Steel Foundries	3,418,657	2,197,574	2,311,481	1,033,592
Am. Woolen Co.	5,863,819	4,080,865	2,788,602	1,179,791
Am. Writing Paper Co.	2,524,378	1,256,556	1,106,310	428,190
Alcoa Powder Co.	29,100,000	11,000,000	7,509,908	6,028,197
Armour & Co.	2,939,790	1,671,762	294,150	322,893
Baldwin Locomotive	5,982,517	2,827,816	350,230	4,017,800
Bethlehem Steel Corp.	43,593,968	17,762,813	5,590,020	1,222,703
Barrett Co. (American Coal)	4,247,858	2,482,236	1,280,476	1,835,811
Products Co.	1,467,571	240,322	495,890	710,644
Brown Shoe Company	15,489,201	5,626,897	4,876,924	4,386,345
Central Leather Co.	2,201,171	334,611	905,368	1,727,192
Colorado Fuel & Iron	13,223,655	3,073,750	1,915,039	4,905,886
Cruceble Steel Co.	8,235,113	5,594,048	2,705,723	358,887
Cuban-Am. Sugar Co.	82,107,693	57,257,308	4,831,793	4,582,075
E. I. duPont de Nemours Powder Company	12,286,826	2,857,746	2,859,598	2,809,442
General Chemical Co.	16,658,873	4,886,102	1,247,255	1,017,212
Hercules Powder Co.	1,279,832	160,022	84,908	161,493
Intl. Agric'l Corp.	11,748,729	5,598,072	4,792,965	5,009,120
Intl. Nickel	12,218,234	2,409,108	1,652,444	2,755,832
Lackawanna Steel Co.	3,832,213	2,321,415	2,205,672	1,916,997
Morris & Co. (packers)	913,742	548,756	678,274	617,274
Natl. Enameling & Stamping Co.	8,214,962	1,343,255	641,046	654,512
New York Air Brake Co.	21,974,263	9,729,475	6,664,839	7,907,710
Phelps Dodge Corp.	4,564,063	858,160	416,551	1,193,669
Pittsburgh Steel Co.	3,710,905	1,363,229	374,454	1,121,660
Railway Steel Spring Co.	14,789,163	3,515,819	1,028,748	3,101,300
Republic Iron & Steel Co.	1,912,624	522,388	490,139	678,466
Sloss-Sheffield Iron & Steel Co.	20,465,000	14,087,500	9,450,000	9,250,000
Swift & Company	13,898,861	6,393,327	6,185,974	6,662,123
Texas (Oil) Co.	271,531,730	75,833,833	23,496,768	81,216,985
U. S. Steel Corp.	1,308,641	381,387*	59,868	564,427
U. S. Cast Iron Pipe	11,943,151	5,960,522	2,284,911	5,315,631
United Fruit Co.	4,884,587	2,172,013	653,264	652,558
U. S. Industrial Alcohol	8,894,464	6,592,324	2,265,641	3,585,588
U. S. Smelting, Refining and Mining Co.	9,396,103	1,575,839	3,482,994	5,255,259
Westinghouse Air-Brake Co.	9,666,879	2,009,744	4,053,809	3,164,032
Westinghouse Electric & Manufacturing Co.	4,913,873	2,463,732	1,511,528**	1,364,245
Wilson & Co. (packers)				

* Tappio. ** 19 kk. *** 15 kk.

Numerot osottavat pitaita voittoja, eikä yhtiöiden kokonais-tuloja. Kuten näkyy, ovat näiden yhtiöiden tulot kohooneet parin vuoden kuluessa noin 500 prosentilla, "ja samanlaisia kohoamista on edelleenkin odotettavissa", selitetään julkaisussa, josta numerot ovat otetut. Teräs-

menpiteet eivät luonnollisesti-kaan tule maan tuotantokyykylisämäään, vaan päinvastoin heidän tuotantonsa.

Nykyisen sodan aikana saadut kokemukset osottavat kuitenkin, että menestyksellisen sodankäynnin ensimmäisenä ehtona on se, että varustuksia, aseita ja ampu-

matarpeita riittää kylliksi, sillä pieni ja hyvällä hävityskoneistoilla ja loppumattomilla sotatarpeilla varustettu joukko saa paljon enemmän aikaa kuin suuri joukko ilman riittäviä varustuksia. Tästä syystä onkin suuri teollisuusarmeija nykyisen sodan aikana tunnustettu yhtä tärkeäksi voiton tuojaksi kuin itse taistelutantereilla ja juoksuhaudoissa toimiva armeija. Ovatta jotkut väittäneet sitäkin, että voimakas teollisuusarmeija kotona ratkaisee paljoa huomattavamman osan sodan taisteluista kuin itse sodan käyntiin osaa ottavat sotilaat.

Jos siis teollisuusarmeijasta nypitään miehet pois ja ne sotatantereelle lähetetään, niin kuka silloin tulee tekemään sen työn, minkä välttämättä täytyy toimittaa, jotta oma ja liittol. armeija pysyisi varustustensa ja muonavarojensa puolesta taistelukykyisessä? Kuka tulee valmistamaan amputarpeet ja kaikki muut sotatarpeet, kuka veistää laivat, joilla noita tarpeita Eurooppaan kuljetetaan ja kuka viljelee maata, jonka tuotteilla sekä Yhdysvaltain ja kaikki liittolais-kansat ravitaan.

Asevelvollisuus ja kulien maahantuonti

Uusi asevelvollisuuslaki, jota Yhdysvaltain porvarit parhaillaan Yhdysvaltain kansan niskalle säilyttävät, edellyttää, että hallitus voi palvelukseensa ottaa rekrytettuja aivan sen mukaan kuin se tarkotustensa toteuttamiseksi tarvitsee ja siitä ikäluokasta, minkä parhaiten katsotaan kutakin tarkotusta vastaavan.

Samalla kertaa ollaan myöskin valmiita selittämään, että siihen nähden, mitä tuloja Yhdysvaltain tuotantolta nykyisin vaaditaan, on tällä saatavissa oleva työläisten luku liian pieni. Yhdysvaltain tehtäväksi katsotaan näin nyt, sen sotaan aktiivisesti osaa otettua, kuuluvan pitää kaikkia liittolaismaita taistelukumossa hankkimalla niille kylliksi ruokavaroja ja sotatarpeita.

Jos kuitenkin tällä mantereella ajetaan pitää suurta armeijaa aseissa ja siitä yhtenäisen parhaiten harjaantuneita osastoja Eurooppaan taistelukentille lähetetään, niin joukkojen rivit eittämättä ensi kadessä tullaan täyttämään parhaimmassa työkuonossa olevilla työläisillä. Tällaiset toi-

maan" maa siitä "vakavasta asemasta", johon se nyt on joutumassa.

Onhan "luonnollistakin", että kun tällaisia sopimuksia tehdään, niin niihin tullaan asettamaan pykälä, joka määrää, että taiten maahan tuotettu työvoima on poistettava heti sodan päätyttyä, sillä muussa tapauksessaan koko tuuma olisi kuolleena syntynyt; maan työläiset eivät näet väittäneet sitäkin, että voimakas teollisuusarmeija kotona ratkaisee paljoa huomattavamman osan sodan taisteluista kuin itse sodan käyntiin osaa ottavat sotilaat.

Olemme kyllä nähneet, että kaikissa Euroopan maissa on naiset ja lapset viety tehtaisiin ja pelloille raatamaan miesten töitä suurissa joukoissa ja siten koetettu ratkaista työvoiman hankintakysymystä. Tällä mantereella on naisia jo kuitenkin niin suurissa määrin syytösty sotatarveteollisuuden palvelukseen nykyisen sodan aikana, että niitten lukua tuskin enää huomattavasti saattaa lisätä ja kaivostöiden puute ainoastaan muuallakaan ei yksinomaan miesten töitä tekemään jouda työvoimaa siksi, että ne kaikki tarvitaan tuysti siellä missä nykyään raav-tavat.

Täten saivarrellen ja viisastellen johtuvat teollisuusmagnatit ja yleensä koko kapitalistiluokamme siihen lopputulokseen, että lähimmässä tulevaisuudessa ei tule olemaan suuri työläisten puute ainoastaan maanviljelysaloilla, vaan myös-kin kaikilla teollisuusaloilla. Ja kaiken tämän "pelottavan pulan" välttämiseksi kapitalistimme ovat alkaneet miettiä keinoja, miten kaikkia pelottavaa määrää työlläisiä sotatantereilla ja luonnollisiksi hikipajoiksi muuteissa teollisuusvelveteissä, vaan se tulee sen lisäksi saattamaan miljooniin nousevan raajarikkeen lauman kurjuutta kärsivänä sodan jälkeen elämään toisten työläisten niskoilla, ja nämä taasen puolestaan joutuvat samalla kertaa raatamaan näännyttävän verotaakan alla alas poljetuilla palkoilla ja epätoivoisesti taistel-leipäpalastesta keltasen rodun järjestymättömien työläisten kanssa, elleivät sitä ennen nouse kaksiksi jonkun määräraajan kuluessa tuoda pari, tai kolme miljoonaa kullia Itä-Aasiasta Yhdysvaltoihin "tienaamaan" ja "pelasta-

— H.

— H.

SIELTÄ ja TÄÄLTÄ

Taas uusi keksintö korkeitten hintojen alentamiseksi

Kukaan syömälähän omaava ihminen ei liene epätoivoinen siitä, että elintarpeitten hinnat ovat kohonneet huimaavasti viimeisten vuosien aikana, ollen nyt korkeammalla kuin koskaan ennen. Tietysti näyttäisi hyvin asialliselta ja tieteelliseltä jos oikeen numerolla todistaisi tuon hintojen nousun. Mutta se on nyt kerta kaikkiaan aivan tarpeetonta. Sillä parempaa tieteellistä mittapuuta tässä asiassa ei voi käyttää, kuin vatsaa — ja etupäässä sitä — mutta myöskin koko fyysillisistä "kroppaa".

Vatsa, näkkääs, aina on selvillä, ilman kuvia numeroita, paljonko se on osakseen saanut tämän maailman hyvydestä ja muu osa fyysillisestä "kroppasta" myöskin varsin hyvin tietää paljonko se on saanut vaivaa nähdä vatsan palveluksessa. Sieluparkakin on altis vain näille kahdelle tekijälle.

Nyt vatsa sanoo, että enemmän tässä pitäisi saada, mutta sen palvelija sanoo:

— Olen koettanut parhaani, vaan

enempää en saa irti hyväksesi, vaikka maa halkeaisi.

Ja enempää ei tule.

Mutta vatsa tekee liiton palvelijansa kanssa ja suuri tyytymättömyys valtaa heidät. He ovat yksimielisiä siitä, että jotakin on tehtävä, tai muuten menee kaikki pään hemmettiä. Ja he kutsuvat salaa, ettei kukaan sivullinen kuule, sielulle näin:

— Keksippä joku keino korkeitten hintojen alentamiseksi...
Ja sielu, solidaarisena edellisille, mieltii päivät ja mieltii yöt. Vihdoin löytää mielestään oivan keinon ja se on syömälakko. Sitä kokeillaan. Vaan ei tyydytä vatsan vaatimuksiin, ei sinnepäänsäkään. Vatsa kurraa jultkeena ja pitää koko lakkotouhua kohtalon ivana, myrkyllisenä pirun juonena jolla tahdotaan hävittää sen koko olemus. Syömälakkoa seuraa sarja mitä eriskummallisempia keksinnöitä, mutta yhtä vähän tyydyttävää.

Mutta uskollinen sielu ei lakkaa mieltämättä; se tahtoo pelastaa ystäväänsä hinnalla millä hyvänsä, ja kun kaikki ennen kehitetyt keinot on kokeiltu, on sillä kohta uusi keks-

intö.

— H.

— H.